

ת"פ 66313/12/15 - משה יעקב חברוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 66313-12-15 מדינת ישראל נ' עליאש ואח'

מספר בקשה: 234

לפני	כבוד השופטת לימור מרגולין-יחידי
מבקשים	1. משה יעקב חברוני ע"י ב"כ עו"ד
נגד	1. מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד
משיבים	

החלטה

העתירה לקבלת חומרים ומידע

ב"כ נאשם 2 הגיש עתירה לקבלת חומרים לפי סעיף 108 ו/או סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982 (להלן: "החסד"פ").

ברקע לעתירה עומדת הודעה של נציב הביקורת על מערך התביעה (להלן: "הנבת"ם") מיום 25.12.17 כי העביר את תלונת נאשם 2 לטיפול היועמ"ש בהתאם לסמכותו על פי סעיף 16(א)(3) לחוק נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות, תשע"ו - 2016 (להלן: "החוק"), היות שהתלונה מעוררת חשש ממשי לביצוע עבירה פלילית.

עתירת ב"כ נאשם 2 כוללת שני ראשים:

האחד, קבלה לעיונו של כל המסמכים והמידע שמסרו משרד המשפטים, פרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה) ופמת"א, משטרת ישראל ויאח"ה וכל גורם אחר לנבת"ם, בקשר למספר הפניות של מבקר המדינה שהועברו בשעתו לטיפול של רות דוד כפרקליטת מחוז, והתייחסות אותם גורמים לאופן טיפולה של רות דוד. השני, מתן הוראה ליועמ"ש למסור הודעה בדבר אופן פעולתו בעקבות הודעה שהתקבלה אצלו מטעם הנבת"ם.

בקשת המאשימה למחיקת העתירה על הסף

בתגובה לעתירה הגישה המאשימה בקשה למחיקת העתירה על הסף. לטענת המאשימה, העתירה כולה מבוססת על

עמוד 1

הודעת הנבט"ם, וזאת חרף החלטת ביהמ"ש במסגרת עתירה קודמת שהודעת הנבט"ם אינה קבילה ואין לאפשר התייחסות אליה. עוד נטען כי במסגרת העתירה מפרט הסנגור את תכני הודעת הנבט"ם ופועל בניגוד להוראת אי הקבילות הקבועה בסעיף 23 לחוק. בשולי הדברים, תוך התייחסות, ולו ראשונית, לגוף העניין, הוסיפה המאשימה כי ההצהרות המוסכמות שהצהירו הצדדים ביום 11.9.17 לגבי אופן הטיפול בפניות מבקר המדינה ליועהמ"ש, התבססו על תשובת פרקליט המדינה לנבט"ם.

במענה לבקשה למחיקת העתירה, הבהיר הסנגור כי הודעת הנבט"ם נועדה להבהיר את עתירתו ולא לעקוף את הוראות אי הקבילות, וכן הדגיש כי הבקשה היא לעיון במסמכים ולא להגשת ראיות לביהמ"ש.

בתגובה נוספת חזרה המאשימה על עמדתה, תוך שהבהירה כי לשיטתה ניתן היה להעלות טענות לגבי סתירות בין ההצהרות המוסכמות לבין תשובות שניתנו ללא צורך באזכור הודעת הנבט"ם. לגוף הסתירות הנטענות, הבהירה המאשימה כי היא נותנת את תגובתה בלית ברירה, הגם שלשיטתה מדובר בחומרים לא קבילים שאסורה התייחסות לתוכנם. המאשימה הבהירה כי אין סתירה בין ההצהרות המוסכמות לבין המסמכים, התכתובות והתשובות מטעם הפרקליטות בפני כל גורם רלבנטי, ותשובות הפרקליטות בעניין הטיפול בפניות מבקר המדינה ליועהמ"ש ובעניין מעורבותה של רות דוד ואופן טיפולה, הן עקביות.

ההחלטה בדבר העמדת החומרים לעיון ביהמ"ש

לאחר הגשת הטענות הכתובים התקיים דיון ביום 22.1.18. שני הצדדים חזרו בתמציתיות על עמדתם הכתובה. בנוסף, ב"כ נאשם 2 הבהיר כי הוא עתיד להעלות טענות הנוגעות להליך הגנה מן הצדק גם ביחס למהלכי הרשויות, בין היתר מול הנבט"ם. המאשימה מצידה הצהירה כי התשובות שניתנו לנבט"ם זהות לתשובות שניתנו בהצהרות המוסכמות, והביעה את הסכמתה שביהמ"ש יראה וישווה בין החומרים לאור טענות הסנגור.

בעקבות זאת הוריתי על העברת כל המסמכים הרלבנטיים שהועברו לנבט"ם לעיוני על מנת להשוות ביניהם לבין ההצהרות המוסכמות ולבחון אם יש ממש בטענות הסנגור או שהצהרת המאשימה מדויקת.

ביום 15.2.18 הודיעה המאשימה לביהמ"ש כי בהנחיית פרקליטות המדינה, על דעת פרקליט המדינה, משיקולים של מדיניות משפטית, היא חוזרת בה מהסכמתה להעברת המסמכים לעיון והשוואה על ידי ביהמ"ש, וזאת כדי למנוע "זליגה", כהגדרתה, של מסמכים מתוך הליכי הביקורת לתוך ההליכים המשפטיים, לצורך שמירה על תקינות ההליך הפלילי ומטעמים של הגנה על מוסד הביקורת. לפיכך, התבקש ביהמ"ש לבטל את החלטתו שניתנה בדיון בדבר העמדת החומרים לעיונו.

ב"כ נאשם 2 הגיב להודעה בציינו כי מדובר בהפרה של החלטת ביהמ"ש, וכן ביקש לדעת אם יש בהודעה האחרונה כדי ללמד על כך שהמאשימה חוזרת בה מהצהרותיה בדיון לגבי הזהות בין ההצהרות המוסכמות לבין האמור במסמכים שהועברו לנבט"ם.

המאשימה הבהירה בתגובה כי אין כל חזרה מן המוצהר.

הנושאים הטעונים הכרעה מקדמית

שתי סוגיות מקדמיות מחייבות את הכרעתי בעת הזו: האחת, אם יש מקום למחיקה על הסף של העתירה, כפי שטוענת המאשימה, והשניה, אם יש מקום לביטול החלטתי מיום 22.1.18 בדבר העמדת החומרים לעיוני לשם השוואתם להצהרות המוסכמות.

הבקשה למחיקה על הסף של העתירה

כפי שפורט, מלינה המאשימה על הפרה נטענת של החלטת ביהמ"ש מיום 2.11.17, בה נקבע שהודעת הנבט"ם אינה קבילה ואין לאפשר התייחסות אליה, ועל פירוט תכני הודעת הנבט"ם בניגוד להוראת אי הקבילות הקבועה בסעיף 23 לחוק.

בכל הנוגע לשתי טענות אלה של המאשימה אני רואה עמה עין בעין, ותשובות הסנגור במענה לטענותיה מקובלות עליי.

זאת, משום שההחלטה מיום 2.11.17 דנה בעתירת הסנגור להגיש כראיה את הודעת הנבט"ם, ואילו בעתירה הנוכחית הוא מבקש לעיין בחומרים ואינו עותר להגישם. אשר לעובדה שהסנגור מפרט את החלטת הנבט"ם, ולפי הטענה מכניס בדלת האחורית באצטלא של בקשה את הליכי הביקורת האמורים לתוך ההליך הפלילי, הרי שמקובלת עליי טענת הסנגור כי בהחלטה מיום 2.11.17 פורטו בהקשר להליכי הביקורת בפני מבקר המדינה תכליות שונות שמאפשרות אזכור החלטות ומסמכים בקשר להליכי ביקורת, וביניהן כשהאזכור נועד להסביר את פעולות העותר ואת הגשת העתירה (בג"צ 8335/09 **קרן דולב לצדק רפואי נ' שר הבריאות**). אזכורו של הסנגור את החלטת הנבט"ם בהליך שלפניי הוא לתכלית זו, וממילא אין לו ערך ראייתי והוא לבטח אינו קביל בכל דרך לתוכנו.

משכך, טעמיה של המאשימה למחיקת העתירה על הסף אינם מצדיקים תוצאה כזאת.

שאלה אחרת שהצדדים לא עוררו, והיא עשויה להיות בעלת משמעות של ממש בהקשרה של העתירה שלפניי, נוגעת לפרשנות שיש ליתן לחוק, בהתאם ללשונו ותכליתו, בכל הנוגע למגבלות הקיימות, ככל שקיימות, על גילוי חומרים, בין מכוח הוראות הסודיות ובין מכוח שיקולי חיסיון יציר פסיקה. בהקשר זה אני מפנה למסקנות השונות בפסק הדין המנחה בסוגיה ביחס לחוק הביקורת הפנימית, תשנ"ב - 1992 ופקודת הבנקאות (רע"א 6546/94 **בנק איגוד לישראל בע"מ נ' אזולאי**). מובהר כבר עתה, כי ככל שסוגיה זו תחייב הכרעה שיפוטית במסגרת העתירה הנוכחית, דומה בעיניי שטרם מתן החלטה, יהיה מקום לאפשר התייחסות עקרונית לנושא מטעם הנבט"ם, וזאת לצד מתן אפשרות לצדדים להשלים טיעון בסוגיה.

ההחלטה בדבר עיון בחומרים

הבקשה שלפניי הוגשה בהתאם לסעיפים 74 ו/או 108 לחסד"פ. שני המסלולים מסמיכים את ביהמ"ש לעיין בחומרים, בין היתר כדי לעמוד על אופיים, זיקתם להליך בהתאם לטיעוני הצדדים ועוד.

אכן, בדיון הצעתי למאשימה שהחומר יועבר לעיוני והיא נתנה את הסכמתה, אלא שגם בהעדר הסכמת המאשימה, מוסמך ביהמ"ש, כאמור, לקבל את החומרים לעיונו.

ודוק, אין בהעמדת החומר לעיון ביהמ"ש כדי להביא בכל דרך ל"זליגת" חומרים מהליכי הביקורת לתוך ההליך הפלילי, שכן אם ביהמ"ש יגיע למסקנה שמדובר בחומר שגילוי אינו מותר או אינו נדרש, ממילא לא יעמידו לעיון הסנגור ולא יביאו לידיעתו, מעבר לאותם נתונים חיוניים הנובעים מן ההשוואה בהקשר של טענה לפגיעה בהליך ההגנה שהועלתה, אם וככל שיהיו כאלה. לא למותר לציין כי במקרה כזה כמובן שלא יהיה לחומרים אליהם נחשף ביהמ"ש כל ערך ראייתי שהוא.

עוד יובהר כי אם וככל שהמאשימה חוששת מאותה "זליגה" נטענת של חומרים מהביקורת לתוך התיק הפלילי המתנהל, דומה שזהו מצב דברים שבו ניתן לבקש שהנושא לא יתברר בפניי, אף אם נדרשתי עד היום בהסכמה לכל העתירות הקודמות לקבלת חומרי חקירה.

לאור האמור, על המאשימה להעמיד את החומרים הנזכרים לעיון ביהמ"ש.

העתירה להורות ליועהמ"ש למסור הודעת עדכון

טרם סיום, אני מוצאת לנכון להדרש כבר עתה לגוף העניין לראש השני של העתירה, שעניינו מתן הוראה ליועהמ"ש למסור הודעה בדבר פעולות חקירה שנקט או מתכוון לנקוט, ותוצאותיהן.

אני סבורה שבמסגרת עתירות לקבלת חומרים יש מקום להורות ליועהמ"ש למסור הודעות עדכון בכלל ובנושא המבוקש בפרט, אני מצפה ממנו ליצור מסמך הודעה כפי שהעותר מבקש, אני סבורה שמותב זה במסגרת ההליך הפלילי והעתירה הנוכחית מוסמך ליתן ליועהמ"ש הוראות כפי שהתבקשו או כי ראוי שביהמ"ש יעשה כן, ואף העותר בעתירתו לא ביסס את בקשתו זו ולא תמך אותה בטיעון משפטי כלשהו. לפיכך, יש מקום, כבר בשלב זה, לדחות לגופה את עתירת הסנגור בהקשר זה. מובן שאין בהחלטתי זו כדי למנוע מהעותר לנקוט בכל מהלך חוקי הפתוח בפניו על פי דין בכל הנוגע לטיפול הרשות בתלונה, ככל שהוא חפץ בכך.

סוף דבר

המאשימה תמסור את עמדתה ביחס למותב שידון בעתירה עד ליום 8.3.18. בהיעדר הודעה אראה במאשימה כמי שאינה מבקשת להעביר את העתירה למותב אחר.

ככל שהעתירה תיוותר בטיפול, אזי אם בשלב כזה או אחר לאחר עיון והשוואה אשקול להעמיד לעיון הסנגור חומרים מתוך הליכי הביקורת, אאפשר קודם לכן לצדדים להתייחס לשאלה המשפטית שעוררתי וכן אבקש את התייחסות הנב"ם טרם מתן החלטה.

לא נשמט מעיניי שהמאשימה ביקשה להגיב באופן מפורט לגופו של עניין אם לא תתקבל עתירתה למחיקה על הסף, והיא רשאית לעשות כן תוך 7 ימים ממועד הודעתה, תוך שנשמרת זכות התשובה לסנגור תוך 4 ימים נוספים. הצדדים או מי מהם רשאים לעתור לקיים דיון נוסף.

ההחלטה תשלח למאשימה ולב"כ נאשם 2.

ניתנה היום, י"ז אדר תשע"ח, 04 מרץ 2018, בהעדר הצדדים.